

na takvo izdavanje morao pristati. Brodar, nadalje, nema prava pozivati se na slabo stanje vreća, On bi to mogao učiniti da je u teretnici naveo odgovarajuću opasku. Kako to nije učinio, zaveo je primaoca u zabludu, koji je držao da su vreće u redu. Zbog toga je brodar dužan nadoknaditi štetu koja je nastala slabim stanjem ambalaže. Budući da je i krcatelj izdavanjem jamčevnog pisma učestvovao u prevari na štetu primaoca, i on je solidarno odgovoran s brodarom i zapovjednikom.

/DMF 1962, str.294-298/

B.J.

APELACIONI SUD, Genova

Presuda od 31.XII 1959.

Ditta Benasso Lavarello e Ditta Enzo
Viale & C. c/a Agenzia Marittima V.Vanetti

Značenje izraza "upotrijebljena burad, u takvom stanju da postoji mogućnost gubitka i razbijanja" - Krcanje tereta na palubu - Dokaz o količini ukrcanog tereta

Stranke su sklopile ugovor o prijevozu ulja iz Calcute do Genove. Zapovjednik je u teretnici naveo klauzulu "upotrijebljena burad, u takvom stanju da postoji mogućnost gubitka i razbijanja". Nakon iskrcaja ustanovljen je manjak tereta. Budući da brodar nije htio nadoknaditi štete, primalac je ustao tužbom. Brodar se brani da je šteta nastala zbog slabog stanja bačava, kao što to proizlazi i iz same teretnice. Tužitelj pak navodi da su bačve bile složene na palubi i da nisu bile poduzete potrebne mjere opreza, pa da je to dovelo do štete.

Sud je zauzeo slijedeće stajalište:

Treba poći od stajališta da je u teretnici navedena klauzula "upotrijebljena burad, u takvom stanju da postoji mogućnost gubitka i razbijanja". Premda upotrijebljene bačve mogu biti pogodne za prijevoz tereta, ipak u ovom slučaju treba pretpostaviti da su bile nepodesne, jer je zapovjednik citiranom klauzulom upravo ukazao na to da se radi o nepogodnoj ambalaži. Primalac bi morao dokazati da je šteta nastala krivnjom brodara ili njegovih ljudi, a dok to ne dokaže vrijedi pretpostavka da je do štete došlo zbog slabog stanja bačava. Premda je zapovjednik prilikom ukrcanja odbio primiti neke bačve koje su bile očito neispravne, ipak se iz toga ne može izvesti zaključak da su ukrcane bačve bile u dobrom stanju. Ovo tim prije što je zapovjednik pristao da odnosne bačve primi samo pod uvjetom da se ukrcaju na palubu, da bi tako spriječio oštećenje drugog tereta ako bi bačve procurile. Tužitelj je pridonio ispravu nadležnog indijskog organa iz koje proizlazi da su bačve bile ispravne. Ovaj dokaz sud nije prihvatio jer je bio sastavljen u unutrašnjosti Indije, pa je postojala mogućnost da se bačve oštete tokom trans-

porta do luke ukrcaja. Osim toga dokazano je da su neke bačve prilikom ukrcaja pronadjene u tako oštećenom stanju da ih zapovjednik nije htio primiti.

Teret je pristankom krcatelja bio smješten na palubu. Na svom putu brod je naišao na veliku oluju, što je također pridonijelo šteti tereta. Primalac tvrdi da je brodar kriv za štetu, jer da nije poduzeo sve potrebne mjere opreza. Sud priznaje punu valjanost klauzuli o krcanju na palubi, te smatra da primalac mora dokazati da je šteta nastala krivnjom brodara. Ovim ujedno sud izriče načelo da klauzula kojom krcatelj pristaje da se teret krca na palubu ima svojstvo prebacivanja dokaza od brodara na primaoca o krivnji za štetu. U teretnici je bila navedena i klauzula da je težina unesena po nalogu krcatelja. U svrhu dokaza količine tereta koji je bio ukrcan, primalac je ponudio kao dokaz jedan certifikat koji je bio sastavljen prije ukrcaja. Sud ovaj dokaz nije prihvatio, jer smatra da je manjak mogao nastati od sastavljanja dokumenta pa do ukrcaja tereta na brod.

Budući da tužitelj nije uspio dokazati one činjenice koje sud smatra da su bitne za prihvatanje njegovog tužbenog zahtjeva, sud je tuženika oslobodio.

/Dir.Mar.1961, str.616-620/

B.J.

TRANSPORTNO OSIGURANJE

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 29.V 1962.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Tomislav Haramustek, dr Emilije Pallua

Osiguranje tereta - Na regresni zahtjev osigurateljev prema brodaru primjenjuje se jednogodišnji zastarni rok

Tužitelj, Državni osiguravajući zavod, tuži brodara kao prvotuženoga i slagača kao drugotuženoga za naknadu štete koju je on pretrpio radi toga što je isplatio osigurninu svom osiguraniku primaocu tereta. Prvostepeni sud je odbio tužbu protiv prvotuženoga i drugotuženoga. Protiv brodara je tužba odbijena jer je sud stao na stajalište da je nastupila zastara.

Protiv prvostepene presude tužitelj je uložio žalbu zbog povrede formalnog i materijalnog prava.

Povredu prava tužitelj vidi u tome što smatra da je sud u pogledu odgovornosti prvotuženoga uzeo da je ponovno potraživanje zastarjelo, uzimajući da se ne radi o regresnom zahtjevu